

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Lisa van Woersem	Datum	17 april 2024
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	10860652
E-mail	lisa.van.woersem@utrecht.nl	Onderwerp	Update uitvoering nachtvisie
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Cultuur

Geachte leden van de raad,

Op 22 juni 2023 heeft u [De Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur](#) vastgesteld. Tijdens de raadsbehandeling zijn negen moties aangenomen. Middels deze brief informeren we u over de ontwikkelingen sinds het vaststellen van de nachtvisie en de afhandeling van de moties. Met als belangrijkste nieuws het heugelijk feit dat de eerste van de drie nieuwe locaties voor nachtcultuur op 12 april jl. is geopend.

De nachtsector werkt snel en vraagt om stappen op korte termijn. Omdat in de nota zelf al concrete doelen en actiepunten geformuleerd zijn, kunnen we goed aan de slag. Het voorstel is daarom het uitvoeringsprogramma (in de beleidsnota nachtcultuur aangeduid als 'actieplan') niet als los product op te leveren. In plaats daarvan ontvangt u van ons jaarlijks een update op basis van de geformuleerde ambities, actiepunten en de moties. Voor alles geldt: mits er relevante updates zijn. Ook zit er in elke brief een actuele tijdlijn. Op deze manier zetten we onze middelen en menskracht beschikbaar voor nachtcultuur effectief en doeltreffend in.

Deze brief is de eerste brief in de reeks. Vanaf nu ontvangt u elk jaar in Q1 een brief met een vordering van de uitvoer tot het einde van deze coalitieperiode (2026). We nemen u mee aan de hand van de ambities zoals geformuleerd in de nota:

1. Nachtcultuur is een volwaardig onderdeel van de culturele sector

Het Nachtoverleg

Het Nachtoverleg komt iedere twee maanden samen. Om ruimte te maken voor verdieping, zijn er werkgroepen opgericht: Diversiteit, (sociale) Veiligheid & Volksgezondheid, Visie Nachtoverleg, (Geluid) Overlast, Zichtbaarheid en Ruimte & Ontwikkeling. De Nachtcoördinator is betrokken bij alle werkgroepen en fungeert al schakel tussen de nachtsector en de gemeente.

De Nachtcoördinator heeft zich de afgelopen twee jaar ingezet voor de ontwikkeling van het netwerk, het tot stand brengen van de nachtvisie en concrete stappen in de uitvoering. Shaked Franke heeft

het stokje per 2024 overgedragen aan Flo Hollander. Zij is door het Nachtoverleg geselecteerd uit 32 aanmeldingen. Zij is verantwoordelijk voor voortzetting van het Nachtoverleg en de werkgroepen en onderzoek naar de rol van de Nachtcoördinator en het overleg voor de toekomst. Daarnaast organiseert ze aanvullende activiteiten met leden uit het Nachtoverleg. Denk aan het aansluiten bij panels, netwerkbijeenkomsten en de culturele zonnacht.

Het aanbod wordt beter zichtbaar

Sinds het verschijnen van de visie en nota heeft het nachtaanbod een vaste plek gekregen in de UITagenda van Utrecht Marketing onder de noemer 'nightlife'. Tijdens het UITfeest op 7 september wordt dit jaar bijzondere aandacht aan nachtcultuur besteed. Op 23 en 24 november vindt voor het eerst een culturele zonNACHT plaats. Utrecht Marketing stelt het programma in overleg met de lokale nachtsector samen, met als doel het bestaande aanbod beter zichtbaar maken.

2. Iedereen die dat wil voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur

(Sociale) veiligheid en gezondheid als randvoorwaarden & Onderzoek uitbreiding aanpak veilig uitgaan

Verschillende uitgaansgelegenheden hebben voor hun personeel de training Safer Clubbing aangeboden, gefaciliteerd door de gemeente. Deze training gaat in op het herkennen van intimidatie en discriminatie en het bieden van handelingsperspectief. Met dit aanbod gaan we in 2024 door. Daarnaast werken we vanuit de gemeentebrede opgave inclusie actief aan een veiligere en inclusievere nachtsector. Hierbij gaan we in gesprek met de nachtsector, gemarginaliseerde gemeenschappen in de stad en antidiscriminatie- en belangenorganisaties.

Tijdens raadsbehandeling zijn er twee moties aangenomen, die we onder dit punt behandelen:

- [M184 Stel een norm aan sociale veiligheid](#). Status: in uitvoer.

In de nachtvisie is als ambitie opgenomen dat iedereen die dat wil zich veilig voelt in de Utrechtse nachtcultuur. Dat is de norm waar wij als gemeente samen met de nachtsector naartoe werken. Sinds het verschijnen van de nachtvisie staat het onderwerp sociale veiligheid hoger op de agenda. Om het bereik van de training te optimaliseren wordt samengewerkt met de Koninklijke Horeca Nederland. Naast de safer clubbing trainingen, onderzoeken we of een aanvullende training wenselijk en mogelijk is voor nachthoreca in de binnenstad, ter bevordering van veilig uitgaan.

- [M185 Bevorder sociale veiligheid in het nachtleven](#). Status: in uitvoer

Binnen het Nachtoverleg is er een speciale werkgroep sociale veiligheid. We vragen hen een prioriteitenlijst te maken om sociale veiligheid te bevorderen. Hierbij kijken we wat de nachtsector zelf kan doen, en hoe ze elkaar kunnen inspireren en helpen, en wat wij als gemeente – in lijn met motie 184 behandeld onder het vorige punt – kunnen doen om extra handvatten te bieden. Zo is er gericht communicatiemateriaal tegen grensoverschrijdend gedrag beschikbaar (zoals posters in horeca). Dit kan desgewenst ingezet worden. In het kader motie 186 over queer safe spaces die verderop in deze brief wordt behandeld, gaan we in gesprek met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en partijen die nog geen onderdeel uitmaken van de gevestigde orde over de behoeften vanuit de queer gemeenschap. In de volgende raadsbrief (Q1 2025) wordt over de voortgang gerapporteerd.

Subsidieregelingen worden beter toegankelijk & De doelgroep 18-min krijgt een plaats in het nachtcultuurbeleid

Er zijn verschillende subsidieregelingen beschikbaar voor organisatoren en makers actief in de nachtcultuur. Niet elke regeling bleek echter voor een brede doelgroep toegankelijk. Daarom worden verschillende regelingen onder de loep genomen. Zo is de aanvraagprocedure voor de vierjarige cultuurnota 2025-2028 waar aangevraagd kon worden t/m 31 januari jl. versimpeld. Ook voor de tweejarige regeling die in mei 2024 open gaat is de aanmeldprocedure beter toegankelijk gemaakt. Nieuwe initiatieven kosten geld, en dat geldt in het bijzonder voor initiatieven voor de jongere doelgroep (18-). Via de impulssubsidie cultuur kan €2500,- worden aangevraagd voor kleinere evenementen en nieuwe initiatieven via een zeer laagdrempelig systeem. In februari 2025 opent de eerste thema-editie 'nachtcultuur' van deze regeling, waarbij extra budget beschikbaar wordt gesteld voor aanvragen uit de nachtcultuur. Via onder andere het nog op te starten Nachtkloket, de Nachtcoördinator en het Nachtoverleg wordt dit gecommuniceerd met de sector.

3. De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling

Drie nieuwe locaties voor nachtcultuur & Opstartbudget voor planvorming aangaande deze nieuwe locaties

We zijn verheugd mede te delen dat de eerste nieuwe locatie voor nachtcultuur is gevonden: op 12 april 2024 opende Kabul a GoGo in de voormalige Central Studios in het Werkspoorkwartier. Het Werkspoorkwartier is in de nota als één van de kansrijke gebieden gemarkeerd. Voor de realisatie van deze locatie is er nauw samengewerkt tussen de initiatiefnemer, Erfgoed Werkspoor Utrecht BV en de gemeente Utrecht. Vanuit de nachtcultuurmiddelen is budget beschikbaar gesteld voor de opstartfase van de club. Het concept richt zich specifiek op groepen waar nu onvoldoende aanbod voor is met een wereldse invalshoek en openheid en tolerantie voor LHBTIQ+, een veilige plek voor ook de ondervertegenwoordigde groepen in de stad. Overdag wordt er gegeten, gedronken en gesport en 's avonds neemt muziek de overhand en wordt er gedanst, afgewisseld met kleinschalige theatervoorstellingen.

Ook een tweede concrete locatie voor de nacht heeft de gemeente in beeld. In het voorlopig ontwerp van het Jaarbeurspleingebouw Oopen is ruimte voor nachtcultuur meegenomen. De oplevering staat gepland voor 2028.

Onder dit punt behandelen we de volgende moties:

- [M187 Meer diversiteit in het nachtelijk aanbod bij invulling nieuwe locaties.](#) Status: afgehandeld.

Kabul à GoGo levert met haar concept een grote bijdrage aan de diversiteit binnen de Utrechtse Nacht. Met deze invulling is gehoor gegeven aan de motie. Ook bij de zoektocht naar nieuwe locaties binnen gemeentelijk vastgoed is aandacht voor diversiteit in het aanbod.

Bij beschikbaarheid voor nachtinfilling wordt een tender uitgezet voor invulling voor en door doelgroepen die nu geen plek hebben in de nacht, mits passend bij de locatie en binnen de geldende wet- en regelgeving. De ambities uit de nachtvisie – waar diversiteit een speerpunt is – zijn hier leidend.

- [M186 Meer queer safe spaces in de Utrechtse Nachtcultuur.](#) Status: in uitvoer.

Mede naar aanleiding van uw motie gaan wij in gesprek met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en partijen die nog geen onderdeel uitmaken van de gevestigde orde over de behoeften

vanuit de queer gemeenschap. Deze nemen wij mee bij het zoeken en vinden van nieuwe locaties. Initiatieven vanuit de queer gemeenschap kunnen terecht bij de thema-editie van de regeling van de impulssubsidie zoals hierboven genoemd. We zullen de raad hierover informeren middels de jaarlijkse updates.

- [M192 Van zoekopdracht naar vindopdracht](#). Status: afgehandeld.

De zoekopdracht voor nachtcultuur locaties is onderdeel van onze brede verkenning naar nieuwe locaties voor cultuur, zoals benoemd in de [Raadsbrief Voortgang uitvoeringsnota cultureel en creatief vastgoed](#). Bij deze verkenning gaan we pragmatisch te werk en kijken we onder anderen naar het bestemmingsplan, mogelijkheid voor nachthoreca, bereikbaarheid en ecologische waarden. Als er een concrete locatie op het oog is, wordt afgestemd met OOV, VTH en politie of er voldoende capaciteit is om veiligheid rondom de nieuwe locatie te waarborgen. Daarnaast kunnen ondernemers die zelf een locatie op het oog hebben de gemeente benaderen en gaat de nachtfunctie mee in bouwopdrachten. Dat er al één locatie geopend is (Kabul a GoGo, 2024) en één locatie is meegenomen in het ontwerp van het nog te bouwen Jaarbeurspleingebouw (aangekondigd in 2023, op te leveren in 2028) toont aan dat de zoekopdracht wordt opgevat als een vindopdracht.

- [M195 Verken bij opties tot Nachtcultuur in de binnenstad ook eigen vastgoed en oude 'nachtlocaties'](#). Status: Afgehandeld

Zoals in het vorige punt genoemd wordt nachtcultuur meegenomen in de brede verkenning naar nieuwe locaties voor cultuur. Eigen vastgoed in de binnenstad maakt hier ook deel van uit. Er is hier echter nauwelijks tot geen vastgoed met een A1 vergunning. Daarnaast is er spanning in de binnenstad tussen het uitgaanspubliek en de bewoners. Nieuwe locaties in de binnenstad – ook als deze op 'oude' nachtlocaties zijn – kunnen deze spanningen verder oplopen. Daarom hebben nieuwe locaties op alternatieve plekken, zoals het jaarbeurspleingebied, onze voorkeur. Dit ligt centraal, terwijl de woonfunctie een stuk beperkter is dan in de rest van de binnenstad.

We markeren gebieden in Utrecht waar Nachtcultuur kansrijk is

Ruimte voor nachtcultuur heeft ook uw aandacht, zo bleek uit de diverse moties:

- [M190 Meer ruimte voor de nacht](#). Status: Afgehandeld.

Op grond van het OHU 2018 (Ontwikkelingskader horeca gemeente Utrecht) staan de horeca categorieën uitgeschreven op basis van hinderprofiel. Horeca in categorie B betreft cafés en vergelijkbare locaties waar alleen gedanst mag worden in het weekend. De bestemming A1 zit niet op veel adressen, maar de B bestemming op veel meer. Het uitbreiden van de B vergunning heeft dus grote gevolgen met betrekking tot de leefomgeving en overlast.

Gezien de huidige uitdagingen omtrent overlast heeft het onze voorkeur de nachtcultuur niet op deze manier uit te breiden. Een goede balans met de huidige nachtcultuur locaties en zorgvuldige afweging bij de drie nieuwe nachtlocaties om geluidsoverlast te minimaliseren enerzijds en nachtprogrammering te faciliteren anderzijds, zien wij als prioriteit. Daarbij dient gezegd te worden dat er met de B vergunning zeker al nachtleven mogelijk is. Zo gelden er geen sluitingstijden, en mag er in het weekend gedanst worden.

- [M193 In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht](#). Status: afgehandeld.

In de nachtvisie staat: De focus bij de zoektocht ligt in de volgende gebieden: Overvecht, Utrecht Science Park, Stationsgebied, Werkspoorgebied, Papendorp en Rotsoord. Dit betekent niet dat we in al deze gebieden een nieuwe locatie gaan zoeken. Het betekent ook niet dat de gebieden die niet in dit rijtje staan worden uitgesloten. Het zorgt er alleen voor dat de zoektocht gericht kan worden ingezet. Het beperken van overlast is prioriteit bij het bepalen van de locaties, waar dan ook in de stad. Veiligheid, bereikbaarheid en de garantie tot voldoende menskracht bij politie en handhaving zijn randvoorwaardelijk.

- [M194 Nachtcultuur is ook een bestemming](#): Status: moet nog opgestart worden

Utrecht is een groeiende stad waar voortdurend wordt gezocht naar de balans tussen leefbaarheid en levendigheid. Plekken die eerst tot de 'rafelranden' van de stad behoorden, worden inmiddels omsloten door woningbouw. Nachtcultuurlocaties komen in sommige gevallen onder druk te staan. In deze snelle ontwikkeling heeft bescherming van bestaande nachtcultuur in de stad – mits ze voldoen aan wet- en regelgeving - prioriteit. Dit onderwerp is ook aan bod gekomen bij de behandeling van de SV over het 'agent of change' principe. Bij ervaren hinder moet daarom maatwerk worden geleverd. Dit betekent soms het actief interveniëren vanuit de gemeente, soms het afwijzen van de klachten en soms handhavend optreden. Daarnaast kijken we welke maatregelen wij als gemeente kunnen treffen om de overlast te verminderen. We verwachten dat de uitkomsten niet zullen leiden tot nieuwe wet- en regelgeving, maar wel in bijvoorbeeld meer bindende kaders voor de communicatie door ontwikkelaars (naar nieuwe bewoners en andere gebruikers). Daarnaast worden de mogelijkheden tot instemming bij wijziging van bestemmingsplannen meegenomen.

Nachtloket

Sinds het vaststellen van de visie wordt de gemeente goed gevonden door de sector. Niet alleen door partijen die al een plek hebben (poppodia, clubs), maar ook ondernemers of initiatiefnemers die een plek zoeken in de stad. Dat de gemeente de nacht heeft omarmd en dus ook aanspreekbaar is op dit onderwerp, wordt gewaardeerd, van bewoners tot ondernemers en van makers tot bezoekers. Om toegankelijk te blijven voor de stad opent in september 2024 het Nachtloket. Hier kan de nachtsector terecht met vragen over subsidieregelingen, vergunningstrajecten, het starten van een nieuw initiatief, of over beschikbare locaties. Via de website van de gemeente wordt er een pagina gelanceerd waar je met een eenvoudig intakeformulier kenbaar kan maken welke vraag je hebt. Vervolgens word je uitgenodigd voor een afspraak om de vraag te behandelen. Via deze weg worden we beter bereikbaar voor initiatiefnemers met nieuwe creatieve ideeën.

4. De stad is levendig én leefbaar

Locatieprofielen & gebiedsprofielen

De afgelopen maanden hebben we gewerkt aan de uitwerking van nieuw evenementenbeleid en de locatieprofielen. Dit moet bijdragen aan een betere balans tussen leefbaarheid en levendigheid. Op 25 maart jl. hebben we [het voorstel](#) naar uw raad verstuurd. Met dit voorstel leggen we de ruimte voor evenementen in Utrecht vast en bieden we duidelijkheid aan Utrechters en organisatoren van evenementen. We kunnen zo beter sturen op kwaliteit, een divers aanbod voor verschillende groepen, toegankelijkheid en een betere spreiding van het evenementenaanbod. Onderdeel van het nieuwe beleid zijn locatieprofielen voor tien locaties in de stad.

We kijken ernaar uit om ook dit jaar samen met de nachtsector aan de slag te gaan. Samen werken we aan een bloeiende Utrechtse nachtcultuur. Als raad houden we u graag jaarlijks op de hoogte

Burgemeester en wethouders

Datum 17 april 2024
Ons kenmerk 10860652

middels een brief in Q1 van elk nieuwe jaar, tot en met het einde van deze coalitieperiode in 2026. In de bijlage vindt u de tijdlijn. Hier kunt u terugvinden welke acties en uitvoer moties en ambities wanneer gepland staan.

Uw raad is onlangs geïnformeerd over de huidige financiële situatie van de gemeente. Komende tijd worden er keuzes gemaakt die mogelijk ook van invloed zullen zijn op de financiële keuzes en activiteiten zoals in deze brief beschreven.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,